

ဖဲနမ့ၢ်ပှၤလၢတသ့ၣ်ညါအီးစတြဲလယါအဂ့ၢ်အါအါမ့တမ့ၢ်အဲးကလံးကျိၣ်တမ့ၢ်နနီၣ်ကစၢ်အကျိၣ်ဘၣ်အခါန့ၣ်တၢ်ကွဲးဖျိၣ်တခါအံၤကမၤစၢၤစံးဆၢတၢ်သံကွၢ်တနီၤလၢအကအိၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဒိတၢ်သွဲလၢအီးစတြဲလယါအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်မနုၤအယိပဟ့ၣ်တၢ်ဒိတၢ်သွဲလဲၣ်

ဒ်ပှၤအီးစတြဲလယါဖိတဖၣ်အသီးပသ့ၣ်မ့ၢ်သးခုလၢတၢ်မၤန့ၣ်သ့ဝဲဒၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အသန့လၢအဂ့ၢ်,တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အကံၢ်အစီအိၣ်ဒီးပှၤတၢ်သ့သကိးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲအါမံၤအါကလုာ်တခါ(အဒိ-ဖိကရၢၢ်ဒီးတၢ် လီၢ်ကွဲးအပျီတဖၣ်)လၢအဘၣ်တၢ်ဆီၣ်ထွဲအီၤခိဖျိတၢ်ဒိတၢ်သွဲအတၢ်ထၢဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ.

အီးစတြဲလယါအတၢ်ဒိတၢ်သွဲအဝဲဒၣ်ဒီး (ATO)ထၢဖျိၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဒိတၢ်သွဲသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလၢအီးစတြဲလယါအပဒိၣ်အဂီၢ်လၢတၢ်ကဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလၢအဟံၤဃုာ်-

- တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်ကွၢ်ထွဲကဟ့ၣ်ကဟံၤ
- တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့
- တၢ်ဒိသဒါထံကီၢ်
- သိလုၣ်အကျဲဒီးလုၣ်မ့ၢ်အူအကျဲတဖၣ်
- တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအဂီၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ဘူးလဲ,တၢ်တတၢ်တနီၤအတၢ်မၤစၢၤဒီးပုၣ်စ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တချူးနစးထီၣ်တၢ်မၤအခါ

တၢ်ပျဲလၢတၢ်ကမံးမၤတၢ်လၢအိးစၢ်တြၢလယါအပူၤ

တချူးနစးထီၣ်ဖံးမၤတၢ်လၢအိးစၢ်တြၢလယါအပူၤနက ဘၣ်မၤန့ၢ်တၢ်ပျဲလၢ Department of Home Affairs ဖဲနမ့ၢ်ပၤအိၣ်ဒီးလီၢ်အိၣ်လီၢ်ဆိးခွဲးယာ်လၢအဘၣ်ဃး ဒီးထံကီၢ်အဂၤအခါန့ၣ်လီၤ. Home Affairs ဟ့ၣ်နၤဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘျူးအိၣ်လၢအဟံးဃုာ်မ့ၢ်ဘၣ်စၣ် ဖဲလဲၣ်တခါပျဲနၤလၢနကမံးမၤတၢ်လၢအိးစၢ်တြၢလယါ အပူၤလဲၣ်န့ၣ်သ့လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ပျဲလၢ တၢ်ကမံးမၤတၢ်လၢအိးစၢ်တြၢလယါအပူၤအဂီၢ်,လဲၤ အိၣ်သကိးဘၣ် homeaffairs.gov.au

မၤန့ၢ် tax file number (တၢ်ခိတၢ်သွဲအလံာ် တၢ်အနီၣ်ဂံၢ်)

န့ၢ် tax file number (TFN) န့ၢ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်န့ၢ်တၢ်ဂၤနီၣ်ဂံၢ် ဘၣ်သွဲတၢ်သးန့ၢ်လီၤ. တၢ်န့ၢ် မ့ၢ်အကဲတၢ်အကလီ လၢ တၢ်ကမၤန့ၢ် TFN န့ၢ်လီၤ.

န့ၢ်ကြၢၤမၤန့ၢ် TFN တၢ်ချ့န့ၢ်စးထီၣ်တၢ်မၤ, မ့ၢ်တမ့ၢ်စး ထီၣ်မၤ တယံာ်တမိၢ်အလီၤခိ, မ့ၢ်တမ့ၢ်ဘၣ်ဒိန့ၢ်ဒီးန့ၢ်က ဘၣ် ဟ့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲအါအနီၣ်ဂံၢ်လီၤ. ပထးထီၣ်ဟ့ၣ် TFNs ဆူပုၤတၢ်စုၤစုၤ, မ့ၢ်ဝဲတဖၣ်ဒီးတၢ်ကရၢကရီ လၢအ ဂၤတဖၣ်လၢတၢ်ကထီၣ်န့ၢ်အမ့ၢ်မတၢ်လဲၣ် ဒီးတၢ်မၤနီၣ်မၤယါအတၢ်ပညိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

မ့ၢ်န့ၢ်ကပတံထီၣ် TFN ဒ်လဲၣ်န့ၢ်ဒီးသန့ၤထီၣ်လၢန တၢ်အိၣ်သးအဖီခိၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါအ ဂီၢ်, လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ် ato.gov.au/tfn

ဖဲန့ၢ်မၤပုၤန့ၢ်လံာ်ပတံထီၣ်အခါ, န့ၢ်ကလိၣ်ဘၣ်လံာ်တီၤလံာ် မိတဖၣ်လၢအအိၣ်သးလၢနမ့ၢ်မတၢ်တၢ်လဲၣ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်ကကွၢ်သမံသမိးဝဲဒၣ် TFN အလံာ်ပတံထီၣ်န့ၢ်တၢ် ဆၢကတီၢ်ယံာ်ထီၣ်ဘး ၂၈ သီအဂီၢ်သ့ဝဲဒၣ်ဒီးတၢ်က ဆူန့ၢ်န့ၢ်ဒီး TFN ဆူန့ၢ်တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၤသ့ဝဲဒၣ် လီၤ.

ဖဲန့ၢ်မ့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်န့ၢ် TFN i န့ၢ်တၢ်အံၤအကါဒိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ တၢ်ကဟံအီၤပုၤပုၤဖျဲးဖျဲးဒီးတဘၣ်ပျဲပုၤအဂၤသ့အီၤ တဂ့ၤ. လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်သးမ့ၢ်တၢ်ကဟံန နီၣ်တၢ်ကအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတံၢ်ပုၤပုၤဖျဲးဖျဲးအဂီၢ်လဲၤ အိၣ်သကိးဘၣ် ato.gov.au/identitycrime

Australian business number (ABN) (အိးစတြလယါမုၢ်ဝဲၤ အနီၣ်ဂံၢ်) န့ၢ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢ မ့ၢ်ဝဲၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအဂီၢ်လီၤ

ပုၤကိးဂၤဒဲးအိၣ်ဒီးခွဲးယာ်မ့ၢ်တမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်အိးစတြလ ယါအမုၢ်ဝဲၤအနီၣ်ဂံၢ် (ABN) လၢတၢ်ကဖဲးမၤတၢ် လၢအိးစတြလယါအပူၤန့ၢ်ဘၣ်. တၢ်အိၣ်ဒီး ABN အခီပညိၣ်န့ၢ်မ့ၢ်ဝဲန့ၢ်-

- ဒုးလဲၤန့ၢ်ကစၢ်အမုၢ်ဝဲၤ
- ကဘၣ်ဟ့ၣ်န့ၢ်ကစၢ်အတၢ်ခိတၢ်သွဲဆူပအိၣ်
- န့ၢ်ကလိၣ်ဟ့ၣ်န့ၢ်ကစၢ်အစူပၢၣ်
- ဖဲန့ၢ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအခါဘၣ်တဘၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤ တအိၣ်ဘၣ်န့ၢ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်သးတၢ်ကပတံထီၣ် ABN အဂီၢ်, လဲၤအိၣ်သကိး abr.gov.au

ဖဲနစးထီၣ်မၤတၢ်အခါ

မၤပျဲ tax file number အတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်

ဖဲနစးထီၣ်မၤတၢ်အခါတၢ်မၤကစၢ်ကမၤနမၤပျဲလီၤ Tax file number declaration (တၢ်ခိတၢ်သွဲအလံာ်တြၢ် အနီၣ်ဂံၢ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်) လၢတၢ်ကစၢ်တၢ်အဝဲသ့ၣ်ဒီး TFN ဒီးနနီၣ်တၢ်ဂၤအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ.

အဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်ဒၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါတခါအံၤလၢတၢ်ကဒူးမ့ၢ်နကလိၣ်ဟ့ၣ်တၢ်အခါအသွဲထဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. နအိၣ်ဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ် ၂၈ သီလၢတၢ်ကမၤပျဲတၢ်ဟံၣ်ဖျါဒီးဟ့ၣ်လီၤ. ဘၣ်အိၣ်ဆူနတၢ်မၤကစၢ်အအိၣ်တက့ၢ်. ဖဲနမ့ၢ်တမၤအီၤအခါ, အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်ဟံးန့ၢ်တၢ်ခိတၢ်သွဲလၢနလဲအပူၤလၢတၢ်ဃုအယုၢ်အအါကတၢ်တခါအပူၤန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးတၢ်ဃုထီၣ်ကျိၤကွၢ်လၢတၢ်တလိၣ်ဟ့ၣ်ခိသွဲအဂီၢ်လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ် ato.gov.au/taxfreethreshold

ဖဲနမ့ၢ်ပူၤအီးစတြၢ်လယါအလီၢ်အိၣ်လီၢ်ဆိးဖိတၢ်ဂၤလၢကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲတၢ်ဂၤန့ၢ်, နယုထီၣ်ကျိၤကွၢ်တခါလၢတလိၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲဖဲနမၤပျဲဝဲဒၣ်နတၢ်ဟံၣ်ဖျါအခါန့ၣ်သ့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအခါမၤညီမ့ၢ်ဝဲဒၣ်နကိးန့ၣ်ဒဲးတၢ်ဟံး န့ၣ်လၢစု \$18,200 အဂီၢ်န့ၣ်တၢ်တဃုအီးဒီးတၢ်ခိတၢ်သွဲဘၣ်.

ညီန့ၢ်န့ၣ်နယုထီၣ်ကျိၤကွၢ်တခါလၢတလိၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲသ့ၣ်သ့ၣ်လၢတၢ်မၤကစၢ်တၢ်ဂၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲနမ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်မၤကစၢ်လၢအအါန့ၢ်တၢ်ဂၤအခါနကြးဃုထီၣ်ကျိၤကွၢ်တခါလၢတလိၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲလၢနတၢ်မၤကစၢ်လၢအဟ့ၣ်လါလဲမ့ၢ်တန့ၣ်တဘျီစုတၢ်ဟံးန့ၢ်အအါကတၢ်တၢ်ဂၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးတၢ်ခိတၢ်သွဲအလံာ်တြၢ်နီၣ်ဂံၢ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဖၣ်အဂီၢ်လဲၤအိၣ်သကိးတဘၣ် ato.gov.au/TFNdec

တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲ

ဖဲနတၢ်မၤကစၢ်ဟ့ၣ်ဒီးနတန့ၣ်တဘျီတၢ်ဟံးန့ၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်လါလဲန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ဟံးန့ၢ်တၢ်ခိတၢ်သွဲဒီးဆူဃီဆူပအိၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်ဟံၣ်ဖျါနတၢ်မၤအန့ၢ်ရံၣ်ဒီးဘူးလဲကဒူးန့ၣ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်နဟ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲထဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲကျိၣ်စု အန့ၣ်တန့ၣ်ကတၢ်အခါနတၢ်ဟံးန့ၢ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါမတ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ဘူးလဲအတၢ်ဟံၣ်ဖျါကဒူးန့ၣ်ဝဲဒၣ်နကျိၣ်စုတၢ်ဟံးန့ၢ်ခဲလၢလၢအအိၣ်ဟဲလၢနတၢ်မၤကစၢ်အအိၣ်ဒီးမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ဟံးန့ၢ်တၢ်ခိတၢ်သွဲဆဲးအါလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. နစုတၢ်ဟံးန့ၢ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါန့ၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ATO online services ခိဖျါ myGov န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ခိတၢ်သွဲလၢနဟ့ၣ်အီၤအနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒူးန့ၣ်ဒီးသန့ၤထီၣ်လၢ-

- နတၢ်ခိတၢ်သွဲအအိၣ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ
- မ့ၢ်နဒီးန့ၣ်စုတၢ်ဟံးန့ၢ်ထဲလဲၣ်
- မ့ၢ်နအိၣ်ဒီး တၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢအအါန့ၢ်တခါခါ
- မ့ၢ်နအိၣ်ဒီး tax file number (TFN) တခါခါ-တၢ်အံၤမ့ၢ်နီၣ်တၢ်ဂၤစုၢ်နီၣ်ဂံၢ်ဘၣ်ထွဲတခါ, လၢနကဘၣ်တဘျီနတၢ်မၤကစၢ်ဖဲနစးထီၣ်မၤတၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဝံၤအလီၢ်ခိန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤကစၢ်တၢ်နီၤဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးလၢတၢ်ကဟ့ၣ်ဘူး
လဲလၢစ့ၣ်နီၤခိဖျိစ့တၢ်တဆိန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမၤဝဲဒၣ်
သ့, တၢ်ပျဲအံၤဒီးအဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်မၤဒီးဝဲဒၣ်-

- ထုးန့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သ့ၣ်လၢန့ၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်န့ၣ်အကျါ
- ဟ့ၣ်န့ၣ်ဒီးလံာ်ဒုးန့ၣ်န့ၣ်တၢ်မၤအန့ၣ်ရံၣ်ဒီးအလဲလၢအ
ဟ်ဖျါမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ထုးန့ၣ်ကွၢ်တၢ်ခိတၢ်သ့ၣ်ထဲလဲၣ်
- ဟ့ၣ်န့ၣ်အတၢ်ထၢန့ၣ်လီၤမၤပျဲလၢန့ၣ်လီၤ(ဖဲန့ၣ်မ့ၢ်
ကြးဘၣ်ဝဲဒၣ်လၢစ့ၣ်အဂီၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.)

ဖဲန့ၣ်မ့ၢ်စးထီၣ်မၤတၢ်တချုးန့ၣ်ဒီး TFN န့ၣ်န့ၣ်ဒီး
တၢ်ဆၢကတီၢ် ၂၈ သီလၢန့ၣ်ကမၤန့ၣ်အီၤတခါဒီး ဟ့ၣ်လီၤ
အီၤ ဆူန့ၣ်တၢ် မၤကစၢ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်မ့ၢ်တမၤအီၤ
အခါ, နတၢ်မၤကစၢ်ကဘၣ်ဟံးန့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သ့ၣ်လၢန့ၣ်
လဲအကျါ လၢအနီၢ်ဂံၢ်အယုၣ်လၢအအါတခါန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးတၢ်ခိတၢ်သ့ၣ်အယုၣ်တ
ဖျၢ်အဂီၢ်လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ် ato.gov.au/taxrates

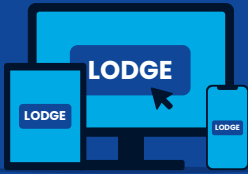
စူပၢ်အဲန့ၣ်ဂျၢ်

စူပၢ်အဲန့ၣ်ဂျၢ်(စူပၢ်)န့ၣ်မ့ၢ်စ့ၣ်လၢတၢ်ဟ်န့ၣ်ဃာ်ဖဲန
မၤတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢန့ၣ်တၢ်ကဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်ဖဲလၢန့ၣ်အိၣ်
ဘူးလၢတၢ်မၤအခါန့ၣ်လီၤ. ဖဲစးထီၣ်တၢ်မၤအသီတခါ
အခါ,တၢ်အံၤအကါဒိၣ်ဝဲဒၣ်လၢန့ၣ်ဂီၢ်လၢတၢ်ကန့ၣ်ပၢ်မ့ၢ်
န့ၣ်စူပၢ်အံၤမၤတၢ်ဒီးတၢ်ကသ့ၣ်ညါန့ၣ်န့ၣ်ဃာ်တဖၣ်ဒီးန
တၢ်ကြးဘၣ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

စူပၢ်အဲန့ၣ်ဂျၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ထၢန့ၣ်လီၤအါထီၣ်ဃုာ်ဒီးန့ၣ်လဲ
န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်မ့ၢ်ကြးဘၣ်ဝဲဒၣ်လၢစ့ၣ်အဂီၢ်အခါ,
နတၢ် မၤ ကစၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်စၢၤန့ၣ်စူပၢ်ဆူစူပၢ်အကျိၣ်
စ့ၣ်ရီၤတခါအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤအါဒိၣ်တၢ်တက့ၢ်ယုၣ် ထၢအ
စူပၢ် အစ့ၣ်ကီၢ်လၢတၢ်ထၢန့ၣ်လီၤမၤပျဲစၢၤစ့ၣ်လၢအ
ပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤအကါဒိၣ်ဝဲဒၣ်လၢန့ၣ်သမံသမိးန့ၣ်စူပၢ်ခဲအံၤခဲ
အံၤလၢတၢ်ကမၤလီၤတၢ်ဟ့ၣ်ထၢန့ၣ်လီၤစူပၢ်လၢ
န့ၣ်စူပၢ်အစ့ၣ်ရီၤအပူၤန့ၣ်ဘၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်
ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးတၢ်မၤသ့ၣ်ညါသးဒီးန့ၣ်စူပၢ်အဂီၢ်
လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ် ato.gov.au/trackyoursuper

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးန့ၣ်စူပၢ်အဂီၢ်လဲၤအိၣ်
သကိးဘၣ် ato.gov.au/tfnsuper

နိသွဲအတတ်ဟဲက့ကဒါ

နကလိပ်ကတံကတီဟဲသးလၢတၢ်ဒိတၢ်သွဲအတတ်ဟဲက့ကဒါအဂီၢ်လီၤ.

ဖဲပုၤတၢ်စုၣ်စုၣ်အသးနကဘၣ်တီၣ်ထီၣ်ကဒါတၢ်ဒိတၢ်သွဲအတတ်ဟဲက့ကဒါဖဲ-

- တၢ်ဟံးန့ၢ်ဒိသွဲလၢနုၤလဲအပူၤဖဲဒိသွဲအနီၣ်(၁သီယူၤလံတုၤ၃၀သီလီၤယူၤန့ၢ်လီၤ)
- စ့တၢ်ဟဲန့ၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်ဒီးအိၣ်သွဲသွဲ(ဟဲဟ့ၣ်အိၣ်စ့တြဲလယါပဒိၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ဘူးလဲတနီၤ)န့ၢ်မ့ၢ်စ့လၢအလဲတလၢကွၢ်တၢ်ဟဲန့ၢ်တနီၤလၢပုၤလီၤအိၣ်လီၤဆိးဖိတဖၣ်အဂီၢ်
- နမ့ၢ်ပုၤလၢထံကီၢ်အဂီၢ်ဒီးမၤန့ၢ်စ့ \$1 မ့တမ့ၢ်အိၣ်န့ၢ်အန့ၢ်လၢအိၣ်စ့တြဲလယါအပူၤဖဲတၢ်ဒိတၢ်သွဲအနီၣ်အက တီၢ်(တဟဲဟ့ၣ်တၢ်ဟဲန့ၢ်လၢပုၤလၢတမ့ၢ်ပုၤလီၤအိၣ်လီၤဆိးအဂီၢ်တၢ်ဟံးန့ၢ်ဟဲတၢ်ဒိတၢ်သွဲန့ၢ်လီၤ.)
- နကဟးထီၣ်လၢအိၣ်စ့တြဲလယါအပူၤလီၤစိမ့တမ့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်အိၣ်န့ၢ်တၢ်ဒိတၢ်သွဲအနီၣ်တနီၣ်န့ၢ်လီၤ.

ပသ့ဝဲဒၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနုၤဒိသွဲအတတ်ဟဲက့ကဒါ, အဒိဒိသးနတၢ်ဟဲန့ၢ်ဒီးဒိသွဲအနီၣ်ဂီၢ်နီၢ်ဒွဲလၢနုၤဟ့ၣ်ဘၣ်လံ, လၢတၢ်ကဒွဲမ့ၢ်န့ၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်အိၣ်ထီၣ်တၢ်ဒိတၢ်သွဲမ့တမ့ၢ်မ့ၢ်န့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကဒါစ့(တၢ်ဟ့ၣ်ကဒါဒိသွဲ) ဧါအဂီၢ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနုၤဒိသွဲအတတ်ဟဲက့ကဒါ, အဒိဒိသးနတၢ်ဟဲန့ၢ်ဒီးဒိသွဲအနီၣ်ဂီၢ်နီၢ်ဒွဲလၢနုၤဟ့ၣ်ဘၣ်လံ, လၢတၢ်ကဒွဲမ့ၢ်န့ၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်အိၣ်ထီၣ်တၢ်ဒိတၢ်သွဲမ့တမ့ၢ်မ့ၢ်န့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကဒါစ့(တၢ်ဟ့ၣ်ကဒါဒိသွဲ) ဧါအဂီၢ်လီၤ. ato.gov.au/DolNeedToLodge

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနုၤဒိသွဲအတတ်ဟဲက့ကဒါအဂီၢ်, နကလိပ်သ့ၣ်ညါ

လၢတၢ်ကတီၣ်ထီၣ်တၢ်ဒိတၢ်သွဲအတတ်ဟဲက့ကဒါအဂီၢ်, နကလိပ်သ့ၣ်ညါ

- လၢနတၢ်ဖဲတၢ်မၤတၢ်အဖီခိၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၢ်လၢနုၤဒိသွဲအိၣ်ထဲလဲၣ်(ဟဲဟ့ၣ်စ့တၢ်ဟ့ၣ်တခါလၢလၢ), စ့အထိးနီၤလၢစ့တၢ်အပူၤမ့တမ့ၢ်တၢ်ဘျၢလီၤစ့တဖၣ်
- တၢ်ထူးစ့ၤန့ၢ်န့ၢ်ဒိသွဲလၢနုၤတၢ်ဟဲန့ၢ်အကျိၤန့ၢ်ထဲလဲၣ်(မ့ၢ်န့ၢ်တၢ်ကမၤကစၢ်ဟံးန့ၢ်စ့လၢနုၤလဲအပူၤဒီးဆုၤပီၤဆူပအိၣ်န့ၢ်ထဲလဲၣ်)
- ဘၣ်ဃးတၢ်ထူးစ့ၤလီၤတခါလၢလၢဒီးတၢ်ဒိတၢ်သွဲအတၢ်မၤစ့ၤလီၤလၢနုၤထီၣ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်ထူးစ့ၤလီၤန့ၢ်မ့ၢ်တၢ်အပူၤကလိၤလၢနုၤထီၣ်လၢတၢ်ကထူးစ့ၤလီၤန့ၢ်န့ၢ်တၢ်ဒိတၢ်သွဲအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ထူးစ့ၤလီၤအိၣ်ဒၣ်တၢ်တက့ၢ်န့ၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤအတၢ်လၢကဘၣ်လၢစ့တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်စ့တခါလၢနုၤတူၢ်အိၣ်လၢတၢ်တမံၤလၢအကမၤစ့ၤန့ၢ်လၢနုၤန့ၢ်န့ၢ်စ့တၢ်ဟဲန့ၢ်အဂီၢ်လီၤ. နကဘၣ်သ့ဒူးန့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢ-

- တၢ်သ့တၢ်စ့တဖၣ်အံၤဘၣ်ထွဲလိာ်အသးလီၤလီၤဒီးန့ၢ်ကျိၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၢ်
- တၢ်သ့တၢ်စ့အံၤအန့ၢ်ဆၢၣ်ဒၣ်ဝဲန့ၢ်ကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ဃးဒီးပုၤကမ့ၢ်အတၢ်မၤ
- န့အိၣ်ဒီးတၢ်မၤနီၣ်မၤယါတခါလၢအဒူးန့ၢ်န့ၢ်တၢ်သ့တၢ်စ့တဖၣ်(အဒိဒိသးလိာ်ဖီတံာ်တူၢ်လိာ်စ့န့ၢ်လီၤ.)

နတ်မၤကစၢ်ကလိၣ်ဟ့ၣ်န့ၣ်ဒီးစ့တၢ်ဟဲန့ၣ်အတၢ်ဟံဖျါတခါမ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ဘူးလဲအတၢ်ကွဲးဖျါန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤဒုးန့ၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်တၢ်ဟဲန့ၣ်အိၣ်ထဲလဲၣ်ဒီးမ့ၢ်န့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲထဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ကမၤစၢ်န့ၣ်လၢနကတီၣ်ထီၣ်န့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲအတၢ်ဟဲက့ၤကဒါအဂီၢ်လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ်

- ato.gov.au/incomeyoumustdeclare
- ato.gov.au/deductions
- ato.gov.au/incomestatement

တၢ်ဟံဃာ်တၢ်မၤနီၣ်မၤပါ

ဖဲန့ၣ်တီၣ်ထီၣ်ခိသွဲအတၢ်ဟဲက့ၤကဒါအခါ, ပက့ၢ်ဒီးဒွဲဒဲဒၣ်မ့ၢ်န့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲအနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွဲဒဲဒၣ်လၢအဘၣ်ခါန့ၣ်လီၤ. ပက့ၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဒီးတၢ်အစၢ်ခိဖျါတၢ်ဆၢန့ၣ်ဒီးတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါတခါလၢပတၢ်သမံသမိးကွၢ်က့ၤတၢ်အဂီၢ်တဘျီလီၤ.

နကဘၣ်ဟံဃာ်တၢ်မၤနီၣ်မၤပါတဖၣ်, လၢအဒိမ့ၢ်တၢ်ဒိသိးလံာ်တူၢ်လီၤစ့တဖၣ်လၢတၢ်ထုးစ့ၤလီၤတခါလၢလၢလၢနကဃုထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နကလိၣ်ဟံဃာ်တၢ်မၤနီၣ်မၤပါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလၢအစ့ၤကတၢ်ယဲၣ်န့ၣ် အဂီၢ်စး ထီၣ်မ့ၢ်န့ၣ်လၢနတီၣ်ထီၣ်န့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲအတၢ်ဟဲက့ၤကဒါန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ပကဃုထီၣ်န့ၣ်လၢနကဒုး န့ၣ်တၢ် မၤနီၣ်မၤပါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးတၢ်ဟံဃာ်တၢ်မၤနီၣ်မၤပါတဖၣ်အဂီၢ်လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ်

ato.gov.au/taxrecords

myDeductions မ့ၢ်ကျိၤကွၢ်အညီတဘီလၢတၢ်ကဟံဃာ်တၢ်သ့ၣ်တၢ်ခိဒီးနတၢ်ဟဲန့ၣ်အတၢ် မၤနီၣ်မၤပါတဖၣ်လၢတၢ်လီၢ်တခါဃီန့ၣ်လီၤ. ထုးန့ၣ်ဟံဃာ် ATO app လၢနပိးလီၤချုးစိၤအပူၤဒီးဃုထၢ myDeductions အဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. လဲၤဘၣ်ဆူ ato.gov.au/app

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးယ myDeductions အပီးလီၤအဂီၢ်, လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ်

ato.gov.au/myDeductionatoapp

31 Oct

မပျံ့ဒီးတိုက်ထီနတၢ်ခိတၢ်သွဲအတၢ်ဟဲက့ၤကဒါ

မ့ၢ်တၢ်တိုက်ထီနအါဖဲလဲၣ်

နတိုက်ထီနအါလၢလီၤပုၤယဲၤအဖီခိၣ်ခိဖျိတၢ်သွဲဒဲဒုၣ် myTax, တၢ်ခိတၢ်သွဲအခၢၣ်စးလၢအဩၣ်န့ၣ်လီၤယၢ်အမံၤဒီး ပဒိၣ်မ့တမ့ၢ်မပျံ့ဒီးသွဲတၢ်ဟဲက့ၤကဒါအလံာ်တဘျီန့ၣ်သ့လီၤ. နခိသွဲအတၢ်ဟဲက့ၤကဒါကျါဘၢနတနံၣ်အဂီၢ်တၢ်ဟဲန့ၣ်စးထီၣ်လၢယုၤလဲၣ် ၁ သီတုၤ လၢယုၤ ၃၀ သီန့ၣ်လီၤ. နခိသွဲအတၢ်ဟဲက့ၤကဒါကဘၣ်တၢ်တိုက်ထီနအါမ့တမ့ၢ်နကဘၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီးတၢ်ခိတၢ်သွဲအခၢၣ်စးတဂၤတချး ၃၁ အီးကထိဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲနမ့ၢ်တိုက်ထီနအါလၢလီၤအပုၤယဲၤအဖီခိၣ်ယုၤဒီး myTax မ့တမ့ၢ်သ့တၢ်ခိတၢ်သွဲအခၢၣ်စးတဂၤအခါ, ပမပျံ့ဒီး ယၢ်လဲၣ်နတၢ်ခိတၢ်သွဲအတၢ်ဟဲက့ၤကဒါယုၤဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအအိၣ်ဟံလဲၣ်ဒီးပုၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဒိန့ၣ်, တၢ်ဖဲတၢ်မၤအတၢ်ဟဲန့ၣ်ဒီးစ့တၢ်အထိးနါန့ၣ်လီၤ. လၢပုၤအါဒုၣ်တၢ်တက့ၢ်အဂီၢ်, တၢ်အံၤကအိၣ်ဟံလဲၣ်လၢ အဂီၢ်ဖဲလၢယုၤလဲၣ်အလၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်ခိးဝဲဒုၣ်ပုၤလၢတၢ်ကမပျံ့ဒီးယၢ်နတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ် မၤညီလီၤတၢ် လၢနခိ သွဲတၢ်ဟဲက့ၤကဒါအဂီၢ်ဒီးဘၣ်ဒိၣ်ဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပကမပျံ့ဒီးယၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢပဒိးန့ၣ်အီၤတဖၣ်, မ့ၢ်ဒိသိးနကလိၣ်သမံသမိးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတၢ်တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်ဝဲဒုၣ်ဒီးထၢန့ၣ်လီၤအါထီၣ်တၢ်လၢအတအိၣ်ဘၣ်တဖၣ်တခါလၢလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ယးမ့ၢ်တၢ်ကတီၣ်ထီၣ်နခိသွဲတၢ်ဟဲက့ၤကဒါအဂီၢ်လဲၣ်အိၣ်သကိးဘၣ် ato.gov.au/lodgingtaxreturn

တိုက်ထီနခိဖျိတၢ်သ့လီၤအပုၤယဲၤအဖီခိၣ် myTax

နတိုက်ထီနခိသွဲတၢ်ဟဲက့ၤကဒါလၢလီၤအပုၤယဲၤအဖီခိၣ်ခိဖျိတၢ်သ့လီၤ myTax န့ၣ်သ့လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်ကျဲအချးအညီ, အပုၤဖျဲးဒီးဘၣ်ဘၢတဘိလၢတၢ်ကတီၣ်ထီၣ်တၢ်လၢလီၤပုၤယဲၤအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ကသ့ဝဲဒုၣ် myTax, အခိၣ်ထံးန့ၣ်နကဘၣ်မၤကဲထီၣ် myGov အစရီၤတခါ, ဒီးဘျးစဲအါဒီးနစရီ ATO online services.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ယး myGov ဒီးတၢ်ဘျးစဲဒီး ATO လဲၣ်အိၣ်သကိးဘၣ် ato.gov.au/linktomygov

ပဟ့ၣ်ကုၣ်ဝဲဒုၣ်လၢနဘျးစဲအါတချးခိသွဲအဆၢကတီၢ်(၁ သီလၢယုၤလဲၣ်) လၢတၢ်ကမၤ လီၤတံၢ်နဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆဲးကျိးဆဲး ကျါခဲ လၢဒီးတၢ်စဲခဲလၢတၢ်ကတီၣ်ထီၣ်နခိသွဲတၢ်ဟဲက့ၤကဒါ အဂီၢ်န့ၣ်တအိၣ်ဘၣ်.

တဘျီဖဲနမ့ၢ်ဘျးစဲအါဒီးန ATO online services, နမၤန့ၣ်သ့လီၤ myTax လၢတၢ်ကတီၣ်ထီၣ်နတၢ်ခိတၢ်သွဲအတၢ် ဟဲက့ၤကဒါန့ၣ်သ့လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ယးတၢ်တိုက်ထီၣ် နတၢ်ခိတၢ်သွဲအတၢ်ဟဲက့ၤကဒါအခိၣ်ထံးတဘျီအဂီၢ်လဲၣ်အိၣ်သကိးဘၣ် ato.gov.au/firstreturn

တီၢ်ထီၣ်အိၣ်ဖျါတၢ်သ့ၣ်ခိၣ်သ့ၣ်အခၢၣ်စးလၢအသြီ န့ၣ်ဃာ်မံၤဒီးပဒိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်

န့ၣ်သ့ၣ်ဒၣ်ခိၣ်သ့ၣ်အခၢၣ်စးလၢအသြီန့ၣ်လီၤဃာ်မံၤဒီးပဒိၣ်
တဂၤလၢတၢ်ကကတၢ်တၢ်ဒီးတီၢ်ထီၣ်န့ၣ်ခိၣ်သ့ၣ်အတၢ်ဟဲ
က့ၤကဒါအဂီၢ်တက့ၢ်. နကလိၣ်ဆဲးကျိးအဝဲသ့ၣ်တချုး
အီးကထိဘၢၣ် ၃၁ သီန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါ
အဂီၢ်လဲၤအိၣ်သကိးဘၢၣ်

ato.gov.au/lodgewithanagent

တၢ်မၤစၢၤဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢတၢ်ကတီၢ်ထီၣ်အဂီၢ်

ဖဲခိၣ်သ့ၣ်အကတီၢ်န့ၣ်မၤန့ၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢအကလီၤဃာ်ဒီးန့ၣ်
ခိၣ်သ့ၣ်အဂီၢ်သ့ၣ်လီၤ. ပ Tax Help အတၢ်မၤစၢၤန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ
ဒၣ် လၢပုၤလၢအအိၣ်ဒီးစ့တၢ်ဟဲန့ၣ်လၢအမ့ၢ် တန့ၣ်န့ၣ်
\$70,000 မ့တမ့ၢ်စ့ၤန့ၣ်အန့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

ဖဲန့ၣ်မ့ၢ်လိၣ် တၢ်မၤစၢၤလၢတၢ်ကမၤပုၤလီၤန့ၣ်ခိၣ်သ့ၣ်အ
တၢ်ဟဲက့ၤကဒါအခါ, ပပုၤမ့ၢ်သးမၤကလီၤတၢ်လၢအ
န့ၣ် ဘၢၣ် တၢ်သိၣ်လီၤ တဖၣ် ဘၢၣ်တဘၢၣ်မၤစၢၤန့ၣ်ကသ့
လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢအပုၤတအိၣ်ဒီး
ဟံတၢ်လၢ တၢ် ခူသ့ၣ် လၢတၢ်ကမၤစၢၤပုၤလၢအက
မၤပုၤအဝဲသ့ၣ်အခိၣ်သ့ၣ်လၢလီၤပုၤယဲၤအဖီခိၣ်ခိၣ်ဖျါတၢ်သ့
myTax န့ၣ်လီၤ.

Tax Help န့ၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢဂ့ၢ်ခိၣ်ခဲလၢဒီးတၢ်လီၤအါ
ဒံအါခါ လၢအအိၣ်လၢအီးစ့ၤတြဲလၢယါအပုၤစးထီၣ်
ယုၤလဲ တုၤ အီးကထိဘၢၣ်တန့ၣ်စ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၢၣ်ဃး Tax Help
လဲၤအိၣ်သကိးဘၢၣ် ato.gov.au/taxhelp

ဒီသဒါနတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ

တၢ်အံၤအကါဒိၣ်ဝဲဒၣ်လၢနကဒီသဒါနနီၢ်တဂၤအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ.

န TFN န့ၣ်ကမ့ၢ်တၢ်လၢနကဒီသဒါနသးသမ္မုဒိတစီၤအဂီၢ်, အယိၣ်အီၤပူၤပျဲးဖျဲးတက့ၢ်. နဟံးဘာ် TFN တမံၤဖဲနမ့ၢ်ဆိတလဲနမံၤ,နတၢ် အိၣ်တၢ် ဆိးလီၢ်ကျဲ, ဆိတလဲတံၢ်မၤတဖၣ်, သးသးဆူကီၢ်စဲၣ်အဂၤမ့တမ့ၢ်လဲၤဆူထံးကီၢ်အဂၤအခါဒိၣ်လဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တဘၣ်ပျဲပုၤနီတဂၤသ့ဝဲဒၣ်န TFN, ဖဲနမ့ၢ်ကဲနတံၤသကိးတဖၣ်မ့တမ့ၢ်ဘူးတံၢ်တဖၣ်အခါဒိၣ်လဲၣ်န့ၣ်တဂ့ၢ်. တၢ်ပျဲပုၤတဂၤကသ့အီၤ,တၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်မ့တမ့ၢ်ခါကွၢ်အီၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မၤကမၣ်သဲးစးကီၢ်မ့ၢ်လီၤ.

ထဲဒၣ်ဟ့ၣ်ဘၣ်န TFN ဆူ-

- ပအိၣ်လၢတၢ်ကတဲသကိးနခိသ့အတၢ်ဟဲက့ၤကဒါအဂီၢ်တက့ၢ်
- နတၢ်မၤကစၢ်ဖဲနစးထီၣ်မၤတၢ်,သန့က့တဘၣ်ထၢန့ၣ်လီၤအီၤလၢတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအလံာ်ပတံထီၣ်အပူၤတဂ့ၢ်
- နစုတၢ်မ့တမ့ၢ်ကျိၣ်စ့အတၢ်ကရၢကရိလၢအဂၤတဖၣ်
- Services Australia
- နခိသ့ခၢ်စးလၢအဪနီၢ်ဃာ်မံၤဒီးပဒိၣ်
- နစူပၢ်အဲန့ၣ်ဂျၢ်(စူပၢ်)အစ့တံၢ်ကီၢ်
- ပုၤလၢအဟ့ၣ်နဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အပတီၢ်လၢအထီမ့တမ့ၢ်ဖျဲၣ်မိမိလၢတၢ်ကမၤန့ၣ်သ့ကိဖိအစ့ဒုးလီၢ်လၢအမ့ၢ်တၢ်ဒ်သိး Higher Education Loan Program (HELP).

ဖဲနမ့ၢ်ဆိကမိၣ်လၢန TFN အံၤဟါမၢ်, တၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ်အီၤမ့တမ့ၢ်တၢ်သ့ကမၣ်အီၤန့ၣ်, ဟံၤဖျါထီၣ်အီၤဆူပအိၣ် တဘျီယီတက့ၢ်. လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါအဂီၢ်လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ် ato.gov.au/FindmyTFN

မၤလီၤတၢ်နဟံးဃာ်နနီၢ်တဂၤအဂ့ၢ်အကျိၤလီၤတၢ်တဖၣ်ဘၣ်ဘၣ်ဘၢလၢတၢ်ကမၤ၁၂၃၄၅၆၇၈၉၀ဒီသဒါနက့ၢ်ပနီၣ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤမ့ၢ်တက့ၢ်. က့ၢ်ပနီၣ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤမ့ၢ်တဖၣ်ကဲထီၣ်ဖဲပုၤတဂၤအက့ၢ်ပနီၣ်လီၤတၢ်တဖၣ်တၢ်သ့အီၤလၢတၢ်ကမၤဝဲဒၣ်ကီၢ်မ့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်တက့ၢ်-

- တဘၣ်နီၤဟ့ၣ်န myGov မ့တမ့ၢ်လီၤအပုၤလဲၤအဖီခိၣ်နီၢ်ဂံၢ်ခူသ့ၣ်လၢအဂၤတဖၣ်ဒီးပုၤနီတဂၤတဂ့ၢ်-တုၤဒၣ် လဲၣ်နတၢ်ခိတၢ်သ့ၣ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤမ့ၢ်တဖၣ်ဖဲနမ့ၢ်သ့အီၤအခါ)တလိၣ်ဘၣ်တၢ်အံၤဘၣ်
- တဘၣ်ထၢန့ၣ်လီၤန TFN, တၢ်ခူသ့ၣ်နီၢ်ဂံၢ်တဖၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအမၤဘၣ်ဒိတၢ်သ့ညီညီတဖၣ် လၢအံၤမုလ်အပူၤတဂ့ၢ်.

တၢ်ကူၣ်တရံးလီၤန့ၣ်တၢ်အံၤမုလ်တဖၣ်,ဖဲးစိတဖၣ်, လီတၢ်ကစီၣ်အဖုၣ်တဖၣ်ဒီးလီတဲစိတၢ်ကိးတဖၣ်န့ၣ်အိၣ်ဖျါဒိတၢ်လၢအလီၤဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပလီၢ်ပ ဒီနသးဒီးဖဲနမ့ၢ်တသ့ၣ်ညါတၢ်ဆဲးကျိးတခါအံၤမ့ၢ်မတၢ်လဲၣ်အိၣ်ဟဲလဲၣ်ဘၣ်ဒီးဆဲးကျိးဘၣ်ပုၤ ဒီဖျါတၢ်လဲၤအိၣ်သကိး ato.gov.au/phoneus မ့တမ့ၢ်လဲၤအိၣ်သကိး ato.gov.au/scams

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်သးမ့ၢ်တၢ်ကမၤနနီၢ်တဂၤအဂ့ၢ်အကျိၤတဖၣ်ပူၤပျဲးဖျဲးဒိလဲၣ်န့ၣ်လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ်-

- ဒီသဒါနတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ – ato.gov.au/identitycrime
- တၢ်ခိတၢ်သ့အတၢ်ကူၣ်တရံးလီၤန့ၣ်တၢ် – ato.gov.au/scams
- က့ၢ်ပနီၣ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤမ့ၢ် – ato.gov.au/identitytheft
- scamwatch.gov.au

ato.gov.au